

29. maj 2009

Samlenotat vedr. rådsmødet (ECOFIN) den 9. juni 2009

Dagsorden 1. udgave

1. Økonomisk og finansiell udvikling
  - a) Ajourføring vedrørende den aktuelle situation
    - Udveksling af synspunkter
  - b) Internationale regnskabsstandarder
    - Udveksling af synspunkter
2. Forberedelse af Det Europæiske Rådsmøde den 18. og 19. juni 2009
  - a) Europæisk finansiell tilsynsramme - opfølgning på De Larosiere-rapporten
    - Rådskonklusioner
  - b) Status for implementering af den europæisk økonomiske genopretningsplan (EERP)
    - Rapport til det Europæiske Råd
  - c) Status for implementering af bankpakker
    - Rapport til det Europæiske Råd
  - d) Finansiering inden for en global klimaafale
    - Rådskonklusioner
3. Skat
  - a) (evt.) Adfærdskodeks for erhvervsbeskatning
    - Fremskridtsrapport/Rådskonklusioner
  - b) God regeringsførelse på skatteområdet
    - Rådskonklusioner
  - c) (evt.) Ændring af momsdirektivet vedr. momssvig i forbindelse med import
    - Politisk enighed
  - d) (evt.) Tekniske ændringer af momsdirektivet
    - Politisk enighed
4. Eventuelt
5. Siden sidst
  - Ingen punkter

Der fremsendes dokumenter vedrørende følgende dagsordenspunkter, som skønnes at vedrøre Erhvervsudvalgets ansvarsområde:

- 1) Økonomisk og finansiell udvikling
  - b) Internationale regnskabsstandarder
    - Udveksling af synspunkter
- 2) Forberedelse af Det Europæiske Rådsmøde den 18. og 19. juni 2009
  - a) Europæisk finansiell tilsynsramme - opfølgning på De Larosiere-rapporten
    - Rådskonklusioner
  - c) Status for implementering af bankpakker
    - Rapport til det Europæiske Råd

Dagsordenspunkt1b: Internationale regnskabsstandarder

Resumé

På ECOFIN den 9. juni 2009 forventes International Accounting Standards Board (IASB), som udsteder internationale regnskabsstandarder (IFRS), at redegøre for sine holdninger til hurtigt at gennemføre ændringer af regnskabsreglerne for finansielle instrumenter som aktier, obligationer, udlån m.v.

Den amerikanske udsteder af regnskabsstandarder har i april 2009 fortaget ændringer af sine regler. Hvis ikke IASB foretager tilsvarende ændringer, vil europæiske virksomheders regnskaber kunne komme til at udvise dårligere regnskabsresultater end deres amerikanske konkurrenters, selv om de underliggende økonomiske realiteter er de samme. IASB har tidligere givet udtryk for, at en mere grundlæggende og mere tidskrævende revision er nødvendig men har på det seneste åbnet op for at gennemføre en hurtigere ændring.

Baggrund og indhold

Udarbejdelse af standarder

International Accounting Standards Board (IASB) er en privat, uafhængig organisation, der udsteder internationale regnskabsstandarder kaldet IFRS – International Financial Reporting Standards.¹ IASB er en del af International Accounting Standards Committee Foundation (IASCF). Selve standarderne udarbejdes og godkendes af IASB, som er organisationens bestyrelse.

IASB er initiativtager til og udarbejder den regnskabsregulering, som finder anvendelse for børsnoterede virksomheder² i EU og EØS og tillige en række andre lande udenfor EU. Regnskabsstandarderne anvendes globalt af et stigende antal lande.³

Børsnoterede virksomheder inden for EU skal anvende IFRS i deres koncernregnskaber ifølge forordning 1606/2002. Nye eller justerede standarder skal først anvendes efter, at de er blevet godkendt i EU. Forordningen muliggør tillige, at medlemslandene kan tillade eller kræve, at regnskaber i virksomheder, der ikke er børsnoterede, skal efterleve standarderne.

Den udbredte anvendelse af IFRS i EU gør, at standarderne er væsentlige både for de virksomheder, der udarbejder regnskaber på grundlag af standarderne og for de brugere (væsentligst investorer), der anvender regnskaberne som beslutningsgrundlag.

Da IASB udarbejder standarder, som via godkendelsesproceduren (komitologiproceduren) i EU bliver til lovgivning, skal organisationen leve op til visse krav. Herunder skal der være åbne processer om standardernes tilblivelse, og de virksomhe-

¹ Tidligere standarder er benævnt IAS – International Accounting Standards.

² Børsnoterede virksomheder er virksomheder, hvis kapitalandele (f.eks. aktier) eller gældsbeviser (f.eks. obligationer) handles på et reguleret marked. I Danmark er der p.t. 2 regulerede markeder, Københavns Fondsbørs (OMX) og Dansk Autoriseret Markedsplads.

³ Uden for EU er der over 70 lande, der tillader eller kræver anvendelsen af IFRS, herunder Australien, Canada, Brasilien, Sydafrika, Kina og Indien.

der og andre, som påvirkes af standarderne, skal have mulighed for at blive hørt om kommende regulering.

Standarderne udarbejdes nu som hovedregel i et samarbejde med den amerikanske standardudsteder, Financial Accounting Standards Board (FASB). Arbejdet sker inden for rammerne af en aftale om konvergens, der sigter mod, at standarderne på lidt længere sigt skal være fælles. Samarbejdet har resulteret i, at europæiske virksomheder, som er børsnoterede i USA, kan udarbejde deres regnskaber efter IFRS. Det vil sige, at der ikke er krav om, at de til brug for det amerikanske marked skal anvende de amerikanske standarder. Modsat kan amerikanske virksomheder, som er børsnoterede i Europa, anvende deres amerikanske regnskaber i Europa. De amerikanske myndigheder har også tidligere tilkendegivet, at de vil tillade amerikanske virksomheder at anvende IFRS.

Dermed arbejdes der frem mod en fælles, global regnskabsregulering for de børsnoterede virksomheder.

Den amerikanske ændring vedr. likviditetstab mv. og spørgsmålet om en tilsvarende ændring af IFRS

De amerikanske regler blev ændret i foråret 2009⁴ og bevirker, at bl.a. tab på visse værdipapirer⁵ som følge af fald i markedets likviditet ikke vil påvirke resultatopgørelsen. Efter ændringen vil nedskrivninger i disse aktiver opdeles efter a) kredittab⁶, som indregnes som et tab i resultatopgørelsen, og b) andre tab, f.eks. likviditetstab og tab forårsaget af generelle fald i markedets pris på de pågældende værdipapirer, som fradrages direkte i egenkapitalen. Forskellen mellem behandlingen af de to typer tab begrundes med, at likviditetstab og tab som følge af generelle fald i markedspriserne i højere grad kan forventes genindvundet, når markedet vender.

Problemstillingen har været særlig aktuell i det seneste år, hvor dagsværdien af visse værdipapirer blev reduceret som følge af, at den finansielle krise har bevirket, at der ikke var købere i markedet. Efter IFRS har virksomhederne i sådanne tilfælde skullet indregne tab på værdipapirerne, herunder likviditetstab i resultatopgørelsen, selv om virksomhederne beholdt dem og ikke havde et salg for øje.

IASB foretog i april 2009 en åben høring⁷ med henblik på at kortlægge holdninger til en hurtig ændring i IFRS svarende til den amerikanske ændring.

Tilbagemeldingerne har været blandede. På den ene side advares mod hurtige ændringer pga. risici for dårlig kvalitet i reglerne, ligesom behovet for en samlet vurdering af regnskabsreglerne - og ikke kun en mindre justering - påpeges.⁸

---

⁴ Denne ændring var ikke – som det er vanlig praksis - koordineret med IASB.

⁵ De værdipapirer, der er tale om, er papirer, der kategoriseres som "til rådighed for salg" ("available for sale"), men som ikke løbende handles.

⁶ Kredittab er udtryk for fordringens reducerede værdi, som følge af mindre tiltro til debtors betalingsevne.

⁷ Høringen offentliggøres på IASBs hjemmeside. Enhver organisation, myndighed eller enkeltperson er velkommen til at give høringssvar.

Generelt advarer såvel regnskabsaflæggere som regnskabsbrugere mod hyppige ændringer af regnskabsreglerne, idet implementeringen af nye regler kan være omkostningstungt og kan indebære, at regnskaberne bliver sværere at gennemskue.

På den anden side påpeges fra flere organisationer, medlemslande og Kommissionen, at der – givet den ekstraordinære situation og ændringerne i de amerikanske regler - er behov for at gennemføre tilsvarende ændringer af IASB. Ønsket er, at disse ændringer skal kunne vedtages således, at de kan anvendes senest for årsregnskaberne for 2009. Desuden anføres, at de amerikanske regler vil medføre større overskud end hvis virksomhederne havde anvendt IFRS, og at man skal tilstræbe, at der ikke opstår nye forskelle mellem de amerikanske regler og de regler, som anvendes i EU.⁹ Givet ændringen i de amerikanske regler risikerer europæiske virksomheder således at rapportere dårligere resultater end deres amerikanske konkurrenter, selv om de underliggende økonomiske realiteter er de samme.

Kommissionen har i øvrigt bemærket at IASBs regler anses for mere fordelagtige end de tilsvarende amerikanske regler i forhold til tilbageførsel af tab på udlån m.v. Det gælder således i IFRS, at hvis der er foretaget nedskrivninger, som efterfølgende skal tilbageføres f.eks. fordi der mod forventning modtages betaling fra kunden, kan det oprindelige tab tilbageføres som en indtægt i resultatopgørelsen. Dette er ikke muligt under de amerikanske regler.

IASB har anerkendt, at regnskabsreglerne for finansielle instrumenter bør forbedres og har planer om en mere grundlæggende revision af de eksisterende regler. IASB har tidligere oplyst, at de påtænker at udsende et udkast til en ny regnskabsstandard for finansielle instrumenter i høring i efteråret 2009. Den endelige standard forventes godkendt i første halvdel af 2010. Tidsplanen er meget ambitiøs i forhold til den normale proces. Standarden skal efter godkendelse i IASB godkendes af Kommissionen, inden den kan bruges i EU, jf. tidligere.

IASB har imidlertid afholdt et møde den 22. maj 2009, hvor det er tilkendegivet, at man ønsker at fremrykke en række ændringer af regnskabsreglerne for finansielle instrumenter. IASB påtænker nu, at sende et udkast til ændringer i åben høring i juli 2009. Ændringerne forventes i så fald at kunne gennemføres således at de kan anvendes på årsregnskaberne for 2009.

På det kommende ECOFIN ventes der på basis af en præsentation af IASB's holdninger til kommende ændringer af regnskabsreglerne for finansielle instrumenter at være en udveksling af synspunkter herom.

---

⁸ IASB gennemførte i efteråret 2008, efter opfordring fra bl.a. Kommissionen, nogle små justeringer i regnskabsreglerne for finansielle instrumenter. Desværre viste det sig, at ændringerne indeholdt fejl, så der efterfølgende var behov for at lave en ændring til ændringen.

⁹ Den forbedring af regnskabsresultaterne, som følger af ændringerne i de amerikanske regler, påvirker ikke virksomhedernes egenkapitaler eller deres finansielle situation.

Hjemmelsgrundlag

I medfør af forordning 1606/2002 skal børsnoterede virksomheder inden for EU anvende IFRS i deres koncernregnskaber.

Nærhedsprincippet

Ikke relevant.

Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet har, så vidt vides, ikke udtalt sig om den konkrete problemstilling.

Gældende dansk ret og forslaget's konsekvenser herfor

Ikke relevant.

Statsfinansielle konsekvenser

Ikke relevant.

Samfundsøkonomiske konsekvenser

Ensydende regnskabsstandarder i EU og globalt vil bidrage til transparente og sammenlignelige regnskaber og bidrage til en hensigtsmæssig allokering af kapital.

Høring

Ikke relevant.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

Holdning**Dansk holdning**

Regeringen støtter en justering af IFRS på linje med den amerikanske for på kort sigt at undgå negative konsekvenser for europæiske virksomheder i 2009.

Herudover støtter regeringen en grundlæggende revision med henblik på forbedring af de eksisterende internationale regnskabsregler for finansielle instrumenter. Regeringen ønsker, at der arbejdes frem mod globale regnskabsstandarder af høj kvalitet, herunder at der udarbejdes regnskabsregler der giver retvisende regnskaber og at regnskabsreglerne ikke virker konjunkturforstærkende, jf. det danske indspil fra november 2008 om åbenhed og ansvarlighed på kapitalmarkedene i Europa.

Andre landes holdninger

Der ventes generelt opbakning til en hurtig implementering af de samme muligheder i IFRS som i de amerikanske regler.

**Dagsordenspunkt 2a   Forberedelse af DER 18.-19. juni -
Den europæiske finansielle tilsynsstruktur**

Resumé

Kommissionen fremlagde den 27. maj et forslag til revision af den europæiske finansielle tilsynsstruktur på baggrund af Larosière-rapportens anbefalinger fra februar 2009. Det ene særligt væsentlige element i forslaget er etableringen af et europæisk råd for systemisk risiko (ESRC), som skal overvåge den finansielle stabilitet på tværs af alle finansielle markeder i hele EU. Det andet element i forslaget er etableringen af tre egentlige europæiske tilsynsmyndigheder (vedr. hhv. banker, værdipapirer og pension/forsikring) med yderligere ressourcer og beføjelser i forhold til de nuværende tre tilsynskomiteer. Ved ECOFIN-mødet ventes en drøftelse af forslaget mhp. anbefalinger til DER om det videre arbejde.

Baggrund

Kommissionen nedsatte i efteråret 2008 en arbejdsgruppe under forhenværende IMF-direktør Jacques de Larosière, som i februar 2009 offentliggjorde en række konkrete anbefalinger for at styrke finansiell regulering og tilsyn i EU, bl.a. gennem reformer af tilsynsstrukturen.

Kommissionen fremlagde den 4. marts 2009 en meddelelse forud for DER i marts med en plan over en lang række initiativer indenfor finansiell regulering, som Kommissionen vil fremlægge i løbet af 2009 og 2010, bl.a. på basis af Larosièreregruppens anbefalinger. Forslaget vedr. revision af den europæiske finansielle tilsynsstruktur er et element heri.

Indhold

Kommissionen fremlagde den 27. maj et udspil vedr. en europæisk finansiell tilsynspakke i form af en meddelelse. Pakken indeholder to forslag til nyskabelser i den samlede europæiske tilsynsarkitektur.

Det ene element i tilsynspakken er etableringen af et europæisk råd for systemisk risiko (European Systemic Risk Council - ESCR), hvis opgave vil være at overvåge og vurdere systemisk risiko på tværs af alle finansielle markeder og alle medlemslande. Det andet element i tilsynspakken er etableringen af et europæisk system for finansielt tilsyn (European System of Financial Supervision - ESFS), hvor de tre eksisterende tilsynskomiteer etableres som egentlige myndigheder med mere ansvar, beføjelser og flere ressourcer.

Kommissionen foreslår, at en revideret finansiell tilsynsstruktur skal træde i kraft i løbet af 2010.

Et europæisk råd for systemisk risiko (ESRC)

Det ene element i Kommissionens forslag er tanken om at etablere et europæisk råd for systemisk risiko (ESRC). Dette organ vil have til opgave at indsamle og analysere alle oplysninger, der er relevante for at overvåge og vurdere mulige trusler mod den finansielle stabilitet, som skyldes udviklingen i makroøkonomien og i det finansielle system som helhed. På denne baggrund skal organet identificere og advare om systemiske risici i EU og give anbefalinger til tiltag, der kan imødegå sådanne trusler, samt overvåge opfølgningen af disse anbefalinger. ESRC vil imidlertid ikke have juridisk bindende beføjelser.

ESRC vil desuden have til opgave at samarbejde med aktører udenfor EU, som varetager samme opgaver som ESRC på globalt plan, herunder IMF og det i G20-regi foreslåede Financial Stability Board (FSB).

Kommissionen foreslår at lade ESRC sammensætte af alle 27 EU-landes centralbankdirektører, formanden for Den Europæiske Centralbanks (ECB) direktion, et medlem fra EU-Kommissionen samt formændene for de tre europæiske tilsynsmyndigheder (se nedenfor). Desuden vil de nationale tilsynsmyndigheder kunne deltage som observatører med én deltager per land. De nationale finansministerier vil ikke deltage i ESRC, men formanden for det økonomiske og finansielle udvalg (EFC) vil deltage som observatør og således fungere som bindeled til det politiske niveau. ESRC vil træffe beslutninger ved simpelt uvægtet flertal.

Et europæisk system for finansielt tilsyn (ESFS)

Det andet element i Kommissionens tilsynspakke er skabelsen af et europæisk system for finansielt tilsyn (ESFS) gennem en opgradering af de tre eksisterende tilsynskomiteer for hhv. banker, værdipapirhandel og pension/forsikring til egentlige EU-myndigheder med større beføjelser end i dag.

De nye myndigheder foreslås bl.a. at få beføjelse til at udstede bindende standarder for tilsyn, overvåge og koordinere tilsynskollegier samt sikre en konsistent implementering og håndhævelse af EU regler. De nationale tilsyn skal fortsat inden for de af de nye myndigheder fastsatte rammer udøve det egentlige dag-til-dag tilsyn med de enkelte finansielle virksomheder som i dag.

Desuden vil de nye myndigheder få til opgave at indsamle tilsynsinformation om enkeltvirksomheder samt at etablere en database til bl.a. brug for tilsynskollegiers funktion og samarbejdet med ESRC. De vil desuden skulle varetage en rolle i forbindelse med vurderinger af fusioner på det finansielle område.

De nye myndigheder foreslås desuden at få beføjelser til at afgøre tvister mellem tilsynsmyndigheder i forskellige lande, og om nødvendigt træffe afgørelse overfor enkeltvirksomheder, hvis et tilsyn i et land udviser passivitet eller undlader at træffe afgørelse. Det er også en del af forslaget, at myndighederne kan vedtage beslutninger i krisesituationer.

Disse nye EU-myndigheder foreslås ligeledes at varetage det egentlige tilsyn med enkeltvirksomheder indenfor udvalgte områder, som har relevans for hele EU, herunder f.eks. kreditvurderingsbureauer og aktører indenfor clearing og afvikling af værdipapirhandel.

Hver europæisk tilsynsmyndighed foreslås styret af en forsamling af de øverste repræsentanter for de relevante nationale tilsynsmyndigheder fra alle 27 EU-lande, eksempelvis direktøren eller formanden. Hver tilsynsmyndighed vil derudover have en fuldtidsansat formand, som også vil deltage i den styrende forsamling. Derudover vil Kommissionen, ESRC og EØS-landene være repræsenteret gennem observatører. Beslutninger vil i udgangspunktet skulle tages efter Traktatens bestemmelser for kvalificeret flertal, dvs. vægtet med de enkelte landes stemmeantal, med mulighed for andre regler i visse tilfælde.

Udkast til rådskonklusioner

Rådet forventes at vedtage et sæt konklusioner om styrkelse af EU's finansielle tilsynsstruktur, som vil referere Kommissionens forslag i de detaljer, som er beskrevet herover, med de eventuelle ændringer, ministrene blive enige om.

Rådskonklusionerne ventes bl.a. at præcisere de nationale finansministeriers rolle i forhold til ESRC, idet ESRC's advarsler og anbefalinger vil skulle kanaliseres gennem ECOFIN (og/eller gennem de nye europæiske tilsynsmyndigheder), ligesom ECOFIN om nødvendigt vil kunne anmode ESRC om at se nærmere på konkrete emner. Desuden foreslår rådskonklusionerne at gøre EFC-formanden til fuldgældigt medlem af ESRC, i stedet alene som observatør som i Kommissionens forslag.

Endeligt foreslår rådskonklusionerne, at Kommissionens forslag om sammensætningen af ESRC bibeholdes som et generelt råd, men tillige suppleres med en snævrere styringskomité, der skal forberede beslutningerne i ESRC's generelle råd. Styringskomitéen foreslås sammensat af ESRC's formand og næstformand, to centralbankdirektører (én fra et land i euroområdet, og én fra et land udenfor euroområdet) samt repræsentanterne fra Kommissionen, EFC og de tre nye tilsynsmyndigheder.

Hjemmelsgrundlag

Ikke relevant.

Nærhedsprincippet

Ikke relevant.

Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet har udtalt sig positivt om Larosière-rapportens anbefalinger, men der har ikke været en egentlig høring af Europa-Parlamentet over Kommissionens meddelelse vedr. planen for kommende initiativer på det finansielle område eller dette specifikke initiativ vedr. en tilsynspakke.

Gældende dansk ret og forslagets konsekvenser herfor

Kommissionens meddelelse og de ventede rådskonklusioner har ikke i sig selv lovgivningsmæssige konsekvenser, men gennemførelsen af de konkrete ændringer i lovgivningen forventes at have lovgivningsmæssige konsekvenser, som imidlertid endnu ikke kan vurderes på nuværende tidspunkt.

Statsfinansielle konsekvenser

Kommissionens meddelelse og de ventede rådskonklusioner har ikke i sig selv statsfinansielle konsekvenser, men gennemførelsen af eventuelle konkrete ændringer i lovgivningen kan have statsfinansielle konsekvenser.

Samfundsøkonomiske konsekvenser

Kommissionens meddelelse og de ventede rådskonklusioner har ikke i sig selv samfundsøkonomiske konsekvenser, men gennemførelsen af de konkrete ændringer i lovgivningen forventes at have positive samfundsøkonomiske konsekvenser, i det omfang initiativerne mindsker risikoen for finansielle kriser i fremtiden.

Høring

Der har ikke været gennemført en høring over Kommissionens tilsynspakke.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

Holdning**Dansk holdning**

Regeringen kan generelt støtte Kommissionens forslag vedr. et europæisk råd for systemisk risiko (ESRC), herunder en styrkelse og systematisering af overvågningen af systemisk risiko på de finansielle markeder som helhed i hele EU.

Regeringen støtter også generelt styrket samarbejde om tilsynet med de enkelte finansielle virksomheder, som er formålet med Kommissionens forslag om at etablere et europæisk system for finansielt tilsyn (ESFS), idet den nærmere kompetencedeling mellem EFSF og de nationale tilsynsmyndigheder samt ESFS's konkrete beføjelser skal afklares nærmere.

Regeringen kan også generelt støtte tanken om at lade tilsynet med udvalgte typer af finansielle virksomheder foregå på EU-plan, såfremt der er tale om virksomheder som f.eks. kreditvurderingsbureauer, hvis virke i høj grad påvirker hele EU og ikke er snævert knyttet til hjemlandet.

Andre landes holdning

De fleste lande ventes at kunne tilslutte sig oprettelsen af et overordnet makroovervågende organ som ESRC.

Derimod er visse lande skeptiske over for Kommissionens forslag vedr. ESFS, særligt mht. ESFS's juridiske og traktatmæssige rammer og i forhold til tilsyn med individuelle finansielle virksomheder, herunder forslaget om et fælles tilsyn med visse kategorier af finansielle virksomheder.

Dagsordenspunkt 2b og 2c: Forberedelse af DER 18. og 19. juni: Status på implementering af den europæiske økonomiske genopretningsplan (EERP) samt status på implementering af bankpakker

Resumé

ECOFIN ventes at drøfte diverse bidrag vedr. status på den europæiske økonomiske genopretningsplan (EERP) med henblik på forelæggelse for DER i juni. Hovedkonklusionen forventes at være, at landene opfylder hensigten i EERP om at give en samlet finanspolitisk stimulering på 1,5 pct. af BNP. De enkelte landes konkrete tiltag er generelt i overensstemmelse med de nationale reformprogrammer og andre langsigtede målsætninger. Risiciene i krisetiltagene i den nærmeste fremtid vedrører de negative konsekvenser for de offentlige finanser samt spørgsmålet om, hvorvidt indretningen af understøttelsessystemerne og midlertidige beskæftigelsestiltag vil være i stand til at forhindre en vækst i den strukturelle ledighed, hvis krisen trækker ud. Der forventes også at blive gjort status for de finansielle redningspakker, der har forhindret en nedsmeltning af de finansielle markeder uden dog at have normaliseret dem fuldt ud. Erfaringerne med pakkerne vil muligvis pege på forbedringsmuligheder i indretningen af dem..

Baggrund

DER vedtog i december 2008 den europæiske økonomiske genopretningsplan (EERP), hvis hovedindhold er en hensigtserklæring om en koordineret EU-indsats mod krisen, herunder i form af en finanspolitisk stimulering på 1,5 pct. af BNP på kort sigt fokuseret på tiltag der samtidig forbedrer EU-landenes konkurrenceevne på længere sigt. En mindre del af den planlagte stimulans kommer fra EU-institutionerne. DER konkluderede i marts 2009, at der var gjort gode fremskridt med gennemførelsen af aftalen.

Ved ECOFIN-mødet forventes en drøftelse af status på implementeringen af genopretningsplanen, som vil tage udgangspunkt i en række bidrag bl.a. fra det økonomiske og finansielle udvalg (EFC) og det økonomisk-politiske udvalg (EPC). Der forventes desuden en drøftelse af status på medlemslandenes finansielle støt-pakker.

Indhold

ECOFIN's input til DER ventes bl.a. at konstatere, at EU-landenes finanspolitiske ekspansioner fuldt ud opfylder målet i EERP. Landenes finanspolitiske stimulering af den økonomiske aktivitet udgøres af den samlede svækkelse af saldoen på de offentlige finanser, herunder dels de automatiske stabilisatorer og dels de aktive finanspolitiske lempelser. Kommissionens seneste prognose fra maj 2009 peger på en forringelse af den gennemsnitlige saldo i EU-landene, som udgør knap 4 pct. af BNP i 2009 og godt 1 pct. af BNP i 2010, dvs. ca. 5 pct. af BNP samlet i 2009-2010. Det indebærer en stimulans, som er endnu større end aftalt i december 2008 og skønnet i forbindelse med konklusionen om efterlevelse af planen i marts 2009. Den offentlige gæld ventes at stige fra omkring 60 pct. af BNP i 2008 til omkring 80 pct. af BNP i 2010.

De aktive finanspolitiske lempelser vurderes at udgøre ca. 1 pct. af BNP i EU-landene i gennemsnit i 2009. Der er dog store forskelle på landenes finanspolitik, der afspejler forskelle i landenes økonomiske råderum og udfordringer. Der er således tre hovedgrupper af lande: 1) lande, der lemper finanspolitikken i både 2009 og 2010 (herunder Danmark og Tyskland samt få andre lande med et vist

råderum), 2) lande, der lemper finanspolitikken i år, men i udgangspunktet vil søge at gennemføre budgetforbedringer næste år (herunder Frankrig, Spanien og UK), og 3) lande, hvor finanspolitikken allerede i år er neutral (fx Italien) eller stram (især Irland, Ungarn og de baltiske lande).

Den samlede økonomiske politik – finanspolitikken, pengepolitikken og tiltagene til stabilisering af de finansielle markeder – indebærer i både Europa og USA en markant støtte til den realøkonomiske aktivitet i lyset af den økonomiske og finansielle krise. Kommissionen skønner, at BNP vil falde ca. 4 pct. i 2009, mens væksten gradvist bliver positiv i løbet af 2010.

ECOFIN ventes i sin rapport til DER at konkludere, at landene fuldt ud har gennemført den finanspolitiske del af genopretningsplanen. Landenes tiltag, der er differentierede i lyset af deres respektive råderum og udfordringer, afspejler en balance mellem dels behovet for at stabilisere økonomien og dels at sikre offentlige finanser, der er sunde og holdbare på lang sigt. Der er ikke grundlag for yderligere finanspolitisk stimulans og fokus bør skifte til konsolidering. EU-landene vil sikre implementeringen af en samlet strategi for sunde og holdbare offentlige finanser inden for rammerne af Stabilitets- og Vækstpagten.

ECOFIN's input ventes også at konstatere, at landenes tiltag i det hele er i overensstemmelse med genopretningsplanens principper, selvom der er en række forskelle i krisens konkrete gennemslag i de enkelte lande. Tiltagene er i det store og hele også i overensstemmelse med landenes egne langsigtede reformprogrammer. Dog er der risiko for, at visse midlertidige strukturforringende tiltag kan blive vanskelige at afvikle, hvis krisen trækker ud, ligesom tiltagene generelt ikke fokuserer tilstrækkeligt på at gøre op med de makroøkonomiske ubalancer, som har forstærket krisen i visse lande.

Desuden understreges det hensigtsmæssige i tiltag, der fremskynder allerede planlagte og projekterede investeringer, således at effekten bliver størst muligt, og peger især på investeringer indenfor eksempelvis energieffektiviseringer og grøn økonomi. Danmarks infrastrukturplan nævnes som et godt eksempel på denne type tiltag.

På arbejdsmarkedsområdet noteres det, at mere kortsigtede tiltag for at bevare beskæftigelsen generelt er blevet ledsaget af mere langsigtede elementer, som f.eks. øget fokus på at omstille beskæftigelsen til andre jobs og større fokus på aktiv arbejdsmarkedspolitik, og landene har generelt undgået tiltag, der tilskynder til permanent tilbagetrækning fra arbejdsmarkedet. Det er imidlertid på arbejdsmarkedsområdet, at de største strukturpolitiske udfordringer ligger, herunder spørgsmålet om, hvorvidt indretningen af understøttelsessystemerne og de midlertidige tiltag vil være i stand til at forhindre en vækst i den strukturelle ledighed, hvis krisen trækker ud.

Endelig har den europæiske investeringsbank (EIB) fremlagt sin anden implementeringsrapport siden vedtagelsen af EERP. EIB har i overensstemmelse med EERP øget omfanget af sine låneaftaler og udbetalinger betydeligt i de sidste må-

neder af 2008 og de første måneder af 2009. Banken forventer at kunne nå sin målsætning om en stigning i sin udlånsvolumen på 30 pct. i 2009 og 2010.

Usikkerheden forbundet med den økonomiske udvikling i den nærmeste fremtid indebærer under alle omstændigheder en tilsvarende usikkerhed om de konkrete virkninger af genopretningsplanen og af de forskellige nationale og fælles tiltag og de fremtidige vækstudsigter. Der vil derfor være behov for en løbende status på den fortsatte implementering af genopretningsplanen.

Med hensyn til den del af EERP, der finansieres via EU's budget vedtog Det Europæiske Råd på mødet d. 20. marts 2009 at afsætte i alt 5 mia. euro fra EU-budgettet til økonomisk genopretning fordelt med 3,98 mia. euro til energiprojekter og 1,02 mia. euro til landdistriktsområder til udmøntning i de kommende år. Beløbet og fordelingen blev efterfølgende vedtaget på Europa-parlamentets plenar i maj 2009, og er desuden reflekteret i Kommissionens forslag til EU-budgettet for 2010

For så vidt angår rapporten vedr. finansielle støttepakker, vurderes de tre forskellige typer støtteforanstaltninger til den finansielle sektor, som de enkelte lande har iværksat i forskellige kombinationer: 1) statsgarantier (typisk statslige garantier for indskud, interbanklån og obligationsudstedele), 2) statslige rekapitaliseringer, og 3) statslige opkøb af dårlige aktiver. Hovedfokus i rapporten er på garantiordningerne, fordi de blev iværksat først og derfor har haft længst virkningstid..

Generelt har der været blandede erfaringer med bankernes deltagelse i de pågældende ordninger. Med undtagelse af enkelte lande har deltagelsen i statsgarantiordningerne været udbredt, og eksempelvis har udstedelsen af ikke-garanterede obligationer været meget begrænset.

Enkelte landes erfaring er, at de finansielle virksomheder afholder sig fra at bruge støtteordningerne, selvom der formentlig er et behov. Dels kan det i sig selv være et negativt signal for en bank at få offentlig hjælp, og dels kan der være tale om, at ordningerne er økonomisk ufordelagtige for bankerne, eksempelvis ved at være prissat for højt. Det får visse lande til at pege på et behov for at justere i retningslinjerne fra Kommissionen og ECB, særligt vedrørende prissætningen.

Eksempelvis har visse lande anført, at retningslinjerne ikke tager højde for, at markedsprisen for de garanterede gældsinstrumenter også afhænger af ratingen på den garanterende stats offentlige gæld. Det kan alt andet lige give banker i lande med lavere rating højere garantiomkostninger end i øvrigt sammenlignelige banker i andre lande med højere rating.

Visse lande forestiller sig derfor, at man i ECB's retningslinjer giver mulighed for at lade prissætningen på garantier afspejle sådanne forskelle i værdien som følge af ratingen på det pågældende lands offentlige gæld. Man må imidlertid forvente, at det i praksis kan være vanskeligt at isolere og kvantificere sådanne effekter på en måde, så man ikke samtidig prissætter andre forhold ved de garanterede produkter - som det ikke vil være hensigtsmæssigt at kompensere for - for lavt.

Desuden beregnes den af ECB anbefalede prissætning bl.a. ud fra prisen på credit default swaps (CDS) for den pågældende bank, men der findes ikke CDS for alle banker, og for disse beregnes prisen på anden vis. Den konkrete metode kan dog i visse tilfælde forvride den anbefalede pris på garantierne mellem banker med og uden CDS, selvom dette ikke i sig selv siger noget om de pågældende bankers risici. Desuden kan prissætningen i visse tilfælde give incitamenter til en højere grad af kortsigtet frem for langsigtet finansiering, hvilket også kan være uhensigtsmæssigt.

Det er generelt svært direkte at vurdere virkningen af støttepakkerne isoleret fra virkningen af den generelle nedgang i den økonomiske aktivitet i takt med at problemerne i realøkonomien øger kreditrisici uafhængigt af bankernes likviditetsproblemer. Støttepakkerne har imidlertid reddet det finansielle system fra et sammenbrud, selvom der er endnu ikke tegn på, at pakkerne har normaliseret de finansielle markeder fuldt ud.

Det er for tidligt at vurdere betydningen af redningspakkerne på de offentlige finanser. Selvom ingen lande har endnu haft konkrete problemer med at finansiere støttepakker til den finansielle sektor har visse lande som bekendt oplevet øgede spreads på og nedgradering af deres statsobligationer, hvilket kan afspejle risici forbundet de betydelige forpligtelser i forhold til de finansielle markeder, som visse lande har påtaget sig.

Hjemmelsgrundlag

Ikke relevant.

Nærhedsprincippet

Ikke relevant.

Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-parlamentet er ikke blevet hørt.

Gældende dansk ret og forslagets konsekvenser herfor

Ikke relevant.

Statsfinansielle konsekvenser

Statusrapporterne har ikke i sig selv statsfinansielle konsekvenser.

Samfundsøkonomiske konsekvenser

Statusrapporterne har ikke i sig selv samfundsøkonomiske konsekvenser.

Høring

Sagen har ikke været i høring.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Europaudvalget.

Holdning

Dansk holdning

Danmark kan tilslutte sig budskaberne i ECOFIN's bidrag til DER vedrørende status på den europæiske økonomiske genopretningsplan. Det er af stor vigtighed, at så stor en andel af landenes krisetiltag som muligt er i overensstemmelse med eksisterende strukturelle reformprogrammer og andre langsigtede målsætninger, der understøtter vækst og beskæftigelse på længere sigt.

Danmark kan desuden tilslutte sig rapporten om implementeringen af finansielle støttepakker. Det er positivt, at man gennem støtteordningerne har undgået et sammenbrud af det finansielle system, selvom det endnu ikke har ført til en normalisering af de finansielle markeder. Det er sandsynligt, at situationen havde været endnu værre uden støttepakkerne.

Danmark lægger stor vægt på, at støtten til den finansielle sektor ikke forvrider konkurrencen unødigt, og støtter derfor fælles retningslinjer for udformning, prissættelse m.v. for de konkrete ordninger, som den Kommissionen og ECB har udarbejdet. Eventuelle revisioner af Kommissionens og ECB's retningslinjer må derfor baseres på nøje overvejelser, således at man ikke risikerer at skabe andre, nye forvriddinger i form af ulige konkurrencevilkår mellem banker i forskellige lande og mellem sunde og usunde banker.

Andre landes holdning

Der vurderes at være generel tilslutning til ECOFIN's budskaber til DER vedr. status på implementeringen af genopretningsplanen og enighed om behovet for at følge effekten af de konkrete tiltag nøje og undgå negative effekter på længere sigt. Det vurderes desuden, at landene generelt vil tage rapporten om bankpakker til efterretning.